

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 470. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm25282/facsimile.pdf (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

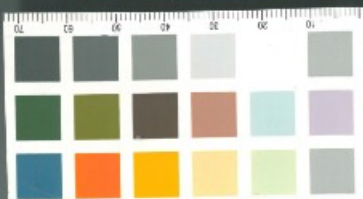
[Læs CC0-erklæringen](#)

Lyd rettelig falder dem, rofebe, jo længere, jo værre, og hvorefter han Hamilkar, da Man endelig tyede til ham, ved sin Nøds-Overlegenhed fik Mægt med Dyrerne, det gaaer vel her ingenlunde an, da Krigen varede paa fjerde Aar og er beskrevet af Polyb, som var selv en klog General; men Skilbringen af Mytteri er alt for tro og løverig, til at kunne udslaas, og naar Man desuden er faldet iblandt „Røvere,“ som haade Romer og Karthaginer var, da finder Man ordenlig et Slags Morstab i at betragte „de vilde Dyr“ ved Siden, fordi dem falder Grumheden saa naturlig, at den, i Forhold, klæder dem godt. I Forhigaende maa det derfor ogsaa anmærkes, at da Hamilkar, efter et vundet Slag, led alle dem af Jængerne lode, der ikke vilde tage Tjeneste hos ham, fandt Spendius og Matho det nødvendigt at give Giskon og hans Følge, der hidtil saae i Fænter, et en forsmædelig Død og selv nægte Egenes Udlevering, for at Ingen Kulde vente Naade hos Fienden, samt at høreken Spendius, Matho eller den Trede af Kæmpe-Bladet Galleren Antaritus, fik den Væge at falde i et Slag, men endte i Galgen*).

Ved denne Lethed var det da Romerne vilste dem saa vakkert; thi vel søgte Italienerne i Forfæringen Livets-Midler til Dyrerne, og vel truede Romerne med Krig, da Karthaginerne derfor satte Endel af deres fætre Venner ved Binge-Benet, men da Karthaginerne saa strax satte de Uvoldige paa fri Fod, gav ikke blot Romerne endel Krigs-Kanger løs, som de hidtil havde holdt paa, men forlod endogsaa deres Undersaatter at handle med Dyrerne, og biede en god Stund, for de, paa de stakkels Sardiske Dyretes Ben, som Tjædderne selv havde for-drevet, tog Dem i Bidsdise**).

*) Polyb I. 78—80. 86—88.

***) Polyb I. 83—88.

Saaledes stod Sagerne, da Hamilkar gif over til Spanien, hvor han i ni, og hans Færdige Hasdrubal siden i otte Aar, igien hversede Lige-Trøpper og snart optræde, snart forlokkede Barbarene, hvad haads kunde blive meget farligt for Naboerne og styrtte Kartago selv i den Afgrund, det ogsaa kun med Nød og Næppe, tildeels ved Roms Heimlighed, havde undgaaet. Da det nu desuden var en betænkelig Sag med det „Mys-Kartago“ (Karthagoena) Hasdrubal anlagde, ikke blot nordenfor Middelhavet, men, ret som paa Trods, lige over mod Italien, saa var det naturligt, at Romerne sølde sig kaldes til at styre det Uvæsen, og hvæle i Højselen hvad der kunde giøre nogen Ulykke og blandt andet skaffe Verden to Kathagoer for Et; men da de for Mibtikker havde Nød at giøre med Gallerne og maatte nødvendig være paa det Reme med dem, ser de kunde tage sig kraftig af Ibererne, saa maatte de, indtil videre, nøies med at smakte godt for Hasdrubal, og faae ham til at leve, han vilde ikke gaar over Ebro*). Det gjorde han nu vel ikke heller, men Hamilkar's Søn, Hannibal, som blev hans Eftermand, og havde givet sin Fader det ugudelige Røst „aldrig at være Romerne god,“ han gif dog haads over Ebro og indtog, treds Romernes utrykkelige Færbud, Sagunt, der vel iust ikke stod i Færbud med Romerne, men havde dog forlangt deres Hielp, og var den eneste Baabens-Pals, de kunde giøre Regning paa, naar Umstændighederne tillod dem at tage sig af Spanien**). Det tillod imidlertid ikke blot men krævede Umstændighederne netop nu, da Krigen med Gallerne var lykkelig endt, ikke uden Gubernes sjenfærlige Hilsend, der med udmærket Gumsf østog det tunge Offer, de allerede ligesaa menneskefærlige

*) Polyb II. 1—13.

**) Polyb III. 6—17. Strabon XXI. 1—9, 11—15. Nephan VI. 3—12.

som gubseglige Romere „efter Sibyllas Spaadem,“
 maatte bringe, ved at begrave to Græker og to Galler,
 En af hvert Køn, levende paa Dren-Lerret, og da Karthaginen-
 serne nu ovenikøbet vægrede dem ved at udløse Hannibal,
 den store Mæktigste, og sagde trodsig til Fabius, at han
 maatte give dem, hvad han vilde „Krig eller Fied,“ saa gav
 Romerne dem naturligvis Krig, hvorefter han havde kommen
 fuld^{*)}). Det er en håbefuld Skildring, men det skal den ogsaa
 være og det er Romernes egen, naar Man blot
 undtager den Opførelse, at de ikke stod i Forbund med
 Sagunt, som er undsluppet deres Pov-Læter Appian, og
 Birket om „Wabens-Pladsen,“ som deres Græske
 Den, Polyb, lidt skæmmet har sagt til. For Resten maatte
 vi selvfølgelig give denne vor bedste Reviser i Romers Historie
 Ret i, at det var Romers Streg paa begge Sider, at snalle
 om Sagunt's Indtagelse, som om det var „Tarsagen“
 til Krigen, da det jo aabenbar var dens „Vegndelse,“
 eller at sige om, hvem der havde brudt Freden og For-
 bundet, thi det havde jo Romerne, ved at bemægtige
 dem Sardiniien, gjort for længe siden, saa Karthagi-
 nenserne kunde have sagt: det maatte vi rigtig nok ikke
 blot taale, men betale jer for, da vi var i Nød, men vi frøs
 os dog ingenlunde Ret til at hævne Skade, naar vi
 kunde^{**}).

Hvad nu Krigen selv angaar, da var det med den, Poly-
 bius egentlig vilde begynde sin Universal-Historie,
 som derfor, trods det store Skæde, Tidens Tænd har gjort
 det, giver nogen Underretning, og vi har desuden en heel
 Pentade af Livius derom, saa Ennius maatte nok
 spørge:

^{*)} Claudius XXI. 17—18. XXII. 57. Plutarchs Marcellus.

^{**}) Polyb III. 6—15. 28—30.

